

С Т А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Георги Иванов Митов, Софийски университет „Св. Климент Охридски“, Юридически факултет, катедра „Наказателноправни науки“

относно дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право, специалност Наказателнопроцесуално право в Университета за национално и световно стопанство

автор на дисертационния труд: Таня Райчева Петрова
тема на дисертационния труд: „Митническо разследване“

основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд, съгласно Заповед № 77/18.01.2023 г. на Ректора на Университета за национално и световно стопанство

I. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ДИСЕРТАНТА

Таня Райчева Петрова е завършила Право през 1992 г. в Юридическия факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и е придобила магистърска степен. Има допълнителна квалификация по международни отношения във същия факултет.

Работила е като синдик, адвокат, правен съветник и заместник-министър на вътрешните работи. От 2021 г. е гост-преподавател и хоноруван асистент по Наказателнопроцесуално право в катедра „Наказателноправни науки“ в Юридическия факултет на Университета за национално и световно стопанство.

II. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ПРЕДСТАВЕНИЯ ДИСЕРТАЦИОНЕН ТРУД

1. Таня Петрова е положила успешно всички изпити по учебния план. Спазени са всички изисквания за докторантите – окончателният вариант на

дисертацията е обсъден на заседание на катедрата на 21.12.2022 г., който е получил положителна оценка и правото да се открие процедура за публична защита.

В процедурата по реализиране на дисертацията и публичната защита не съм констатирал допуснати нарушения.

Научното жури е определено със Заповед № 77/18.01.2023 г. на Ректора на Университета за национално и световно стопанство.

2. Дисертацията е в обем от 239 страници и е структурирана в списък на използване съкращения, увод, четири глави, заключение, библиографска справка на използваната литература. Всяка глава съдържа отделни параграфи, а параграфите – тематични заглавия и подзаглавия, означени с арабски цифри. Бележките под линия са 346. Посочени са 101 литературни източника, от които 96 на български език и 5 чуждоезични. Всички заглавия са цитирани в дисертационния труд.

Трудът е резултат на целенасочена и самостоятелна работа и притежава оригиналност. Той съответства на изискванията за дисертация за присъждане на образователната и научна степен „доктор“.

3. Темата на изследването – „Митническото разследване“, притежава актуалност с оглед на липсата на подобно правно изследване. Важността и значимостта му се състои в специфичните особености на този вид процесуална дейност и необходимостта от теоретичен анализ на проблемите. За актуалността допринася е обстоятелството, че Република България като член на Европейския съюз е външна граница на съюза и това изисква ефективно разследване на митническите престъпления.

4. Предмет на научен анализ е проявлението на специфичните особености при митническото разследване в сравнение в общата процедура по разследване, извършвана от разследващите полицаи и следователите. Авторът надхвърля тази научна задача и търси връзка с формите на международно

сътрудничество при разследването на митнически престъпления като основен фактор за ефективно разследване на този вид престъпни посегателства.

III. ОЦЕНКА НА ПОЛУЧЕНИТЕ НАУЧНИ И НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ РЕЗУЛТАТИ

1. В научното изследване дисертантът прави цялостен и задълбочен анализ на митническото разследване и спецификата на този вид процесуална дейност. Поставените в увода основни научни задачи са изпълнени успешно в труда и обобщени в заключението.

2. Авторът прави исторически преглед на развитието на митническите отношения и релевантното законодателство в тази област от Освобождението на България до наши дни.

Направен е задълбочен анализ на митническата администрация и мястото на разследващия митнически инспектор в нея. Очертани са специфичните изисквания за назначаване на лицата на тази длъжност, техните функции и правомощия. Посочени са сходствата и различията с другите разследващи органи по НПК и на тази основа са направени предложения за усъвършенстване на правната регламентация. Разгледани са правомощията по разследване от другите митнически органи. За по-убедително аргументиране на застъпените становища е използвано статистическо изследване на данни за образуваните досъдебни производства по конкретни престъпления и обща натовареност на годишна база.

Полезно и с теоретична и практическа значимост е проучването и анализа на международната дейност на митническите органи и сътрудничеството в тази област с оглед на по-ефективно разследване на престъпленията.

С този дисертационен труд Таня Попова показва умение за работа с различни литературни източници и със съдебната практика. Изследването

доказва нейната добра теоретична подготовка и самостоятелност при разработването на значими теоретични и практически проблеми.

В него тя привежда убедителна аргументация в подкрепа на застъпените становища. Поддържаните тези са обосновани и изразяват авторовата позиция. Коректно са цитирани библиографските източници.

Работата е четивна, правилно структурирана и това я прави лесна за ползване. Написана е на добър юридически език. Особено полезно е онагледяване на определени изводи със схеми и таблици, което допълнително допринася за това.

IV. ОЦЕНКА НА НАУЧНИТЕ И НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ

1. Споделям посочените в автореферата научни и научно-приложни приноси.

2. Допълнително може да се посочат и още няколко по-обща:

Авторът прави за първи път в наказателнопроцесуалната ни литература цялостен анализ на митническото разследване и разкрива специфичните му особености и съществуващи проблеми. Това може да се посочи като самостоятелен принос.

Достойнството и ценността на този труд е в актуалността и комплексността на научното изследване на разглежданите проблеми, което може да се обособи също като самостоятелен принос. Дисертантът търси практически аспекти в реализирането на теоретичните въпроси. Това прави трудът практически ориентиран и полезен за широк кръг читатели – научни работници, практикуващи юристи и други.

Тази характеристика му придава и актуалност поради липсата на подобно цялостно изследване в доктрината на наказателнопроцесуалното

право. Затова препоръчвам след защитата то да бъде публикувано като монография.

3. Авторът прави множество предложения *de lege ferenda*. Голяма част от тях могат да бъдат споделени. По някои от тях могат да се направят възражения и предложения за усъвършенстването им.

V. ОЦЕНКА НА ПУБЛИКАЦИИТЕ ПО ДИСЕРТАЦИЯТА

Таня Петрова има четири публикации по темата на дисертацията, съгласно представената справка:

1. Видеоконференцията – възможност за провеждане в наказателното производство. В: – Сборник с доклади от научна конференция „100 години УНСС –100 години право в УНСС“, т. II – Актуални проблеми на публичното и наказателното право. Актуални проблеми на историческите, икономическите и социалните науки. С.: Издателски комплекс УНСС, 2021, 300 – 308;

2. Съкратеното съдебно следствие – възможност за разглеждане и решаване на делата в разумен срок. В: – Юридически сборник 2021, т. XXVIII, Б.: Бургаски свободен университет, Център за юридически науки, 2021, ISSN 1311-3771, 61 – 72;

3. Митническите лаборатории – възможности за подпомагане на наказателнопроцесуалната дейност. Приета за публикация в Юридически сборник 2022, Бургаски свободен университет, Център за юридически науки, ISSN 1311-3771 и

4. Митнически мобилни групи. Приета за публикация в Общество и право, 2023, № 1, ISSN 0204-8523.

Посочените публикации отговарят на изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за приложението му.

VI. ОЦЕНКА НА АВТОРЕФЕРАТА

Представеният автореферат отговаря на нормативните изисквания и представя коректно рецензираното съчинение.

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на изложеното считам, че представеният дисертационен труд на тема „Митническо разследване“ отговаря на всички изисквания, посочени в Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за приложението му относно присъждане на образователната и научна степен „доктор“.

Поради това давам положителна оценка и убедено предлагам на почитаемото научно жури да вземе решение за присъждането на Таня Райчева Петрова на образователната и научна степен „доктор по право“.

07.02.2023 г.
София

Дал становището:

проф. д-р Георги Митов